

Mahjas Weefis

Ar pašā wifusheftiga augsta Keisara wehleshanu.

26. gada-

gahjums.

Maksa ar pefubritšānu par patti:
Ar Weelsumu: par gadu 2 r. 35 L.
Ar Weelsumu: par gadu 1 " 60
Ar Weelsumu: par 1/2 gadu 1 " 25
Ar Weelsumu: par 1/2 gadu " 85

Maksa ar pefubritšānu Rīgā:
Ar Weelsumu: par gadu 1 r. 75 L.
Ar Weelsumu: par gadu 1 " " "
Ar Weelsumu: par 1/2 gadu " 90
Ar Weelsumu: par 1/2 gadu " 55

Mahjas Weefis isnahk weenreis pa nedeku.

Mahjas Weefis teel isdōts sestdeenahm no pilt. 10 fahlot.

Maksa par studināšanā:
par weenas šējas smalku rakstu (Pest)-
rindu, jeb to weetu, to tabda rinda eeneem,
maksa 8 lap.

Redatija un ekspedija Rīgā,
Ernst Plaies bīschu- un gramatu-dru-
latawā un burtu-lectuwē pee Weetara
basnizās.

Madditais. Jaunalahs sinas. Telegrafa sinas. Celschemes sinas: Widsemes wize-gubernators. Jurjānu Andreju lungš. Leelais winnestis. Blehbiba. No Remeres jubmāles. Rujene. Smiltene. Jelgawas-Bauskas dšelschsch. Kuldīga. Peenawa. Lehepata. Rehwele. Peterburga. Regaidis gods. Moskawa. Scharfowa. Kijewa. Kostowa. Uguns-grehts Rownas pilschētiā. Putliwa. Donas apgabals. Wolinijas gubernā. U. t. pr. — Ahrjemes sinas: Bahzija. Anglija. Parihsē. Franzijsa. Ungarijsa. Itālija. — Kahdi wahrdi jaunajam Latw. tautas mantas krahjumam par pawadoneem. Weelsumā: Dahrga kullurota. Graudi un leeti.

Jaunalahs sinas.

Pašā leetās. „Baltijas Wehstnesis“ par wajadsiņu atradis, pahrspreest fawā 151. numurā „Mahjas Weefa“ stahwokli atihstibas sinā un nahk pee ta gala-spreeduma, ka „M. W.“ beidsamōs 10 lihds 15 gaddōs pastahwigi kritiis. Zil schahds spreedums us pateesibu atbalstahs, to katris war weegli pahrbaudihht, falihdshinadams kahdus tagadejus „M. W.“ numurus ar fenakeem, kas preefch kahdeem 10 gadeem isnahkuschī. To darijis, winsch pahrlēzināsees, ka „M. W.“ naw wis „pastahwigi kritiis.“ Sawa raksta beigās „B. W.“ dod „M. Weefim“ padomū, ka tam buhshchot nahkamibā isturetees. Lai „B. W.“ neruhpejahs par „M. Weefa“ nahkamibu, peetiks, ka katris par fewi ruhpefees.

Weelostofa. Ap wakara laiku 4. Julijā ap Weelostaku iszehlahs breefsmigs negaisis, ka tahdu neweens lihds schim tur naw peedshwojis. Breefsmiga auka iszehlahs, kas refnus fokus it ka nedres lozija un leelu postu padarija. No jumteem tika dakstini noranti, zilweki gandrihs newareja us kahjahm noturetees. Rehkina, ka auka kahdu 600 lihds 800 leelus fokus aplausufe. Kahdai fewi-nai abas kahjas fatreektās. Auka pastahweja kahdas 15 min. un beidsahs ar pehkonī. Bija tihri jadoma, ka pajauls gals klahu.

Arewu awise „Rust. Wed.“ isnem is kahdas Anglu awises schahdu nedshrdetu breefsmu darbu, kas notizis us kahdas Australijas falas (Capitawas). Us scho falu — tā stahsta kugu laudis, kas nupat no tureenās pahrbrautuschī un pehz kuru wahrdēem Anglu awise sinu farakstijuse — apmetuschēes preefch kahdeem gadeem misionari no Londonas misionas beedribās. Misionas leetāi par preefchneeku us mineto falu strahdajis kahds Kabu kgs, dšimis Sandwitschu falās. Schim wihram isdewahs peegreest pee kristigas tijibas gandrihs wifus falas eedshwotajus un peeru-

nahk, lai atdod wina glabashanā fawus eerotfchus, bet pehdejā laikā weena dala no falineekeem palika toti nemeerigi par fawu garigo tehwu tadeht, ka tas spaidija tos ar leelahm nodoshanahm. Tee aktrita atkal atpakal pee fawas wezahs tijibas. Tas nu misionara lungam waren nepatila.

Sawas dusmās tas kahka spredikot frusta karu pret netizigajēem falineekeem. Schim muhshchiga meera nesejam aci isdewahs, fazelt kahjās fawas ustizigahs awis pret aktriteem. Kara eerotfcheem rokā tas ar fawu pulku peepeschī usbruka teem wirsū un neshchēligi kawa un postija. Ne masal kā 1000 wihru, fewu un behrnu dabuja fawu galu. Misionara kara wihri, fawus pretineekus pahrspehjuschi, falasija wifus eewainotos leetā tshupā, apklahja tshupu ar juntu no kahda weza nama, un misionars Kabu pats ar fawu rofu aishdedshinaja juntu. Kuga laudis, kas scho sinu atnesuschī, bijuschī drihs pehz schi sum-purna darba us breefsmu weetas minetā falā. Tee redsejuschi, ka juhmalā weetu weetahm gulejuschi wihru, fewu un behrnu lihki; scha misionas wadona, Kabu lunga, tee naw wairs tur atraduschī: tas jaw patapis aishbraukt ar kugi us zitu kahdu falu.

Bahzija. Pehz jaunalahm sinahm spreeshchot jāsaka, ka pee walstōweetneeku wehleschanas ultramontaneem labi weizahs, tā ka lehti war notikt, ka ultramontānu partija walsts fapulzē buhs ta stipraka.

Parihsē. Karstums tur paleek nepazeechams. Neweens mahkonitis pee debesim neparahdahs, neweena wehsmīna gaisu nepakustina. Dauds zilweku no leela faules karstuma dabujuschī tā nosaukto faules-dedseenu (Sonnensich), no kura dashi zilweki nomiruschī. Sahk pilschētiā uhdena trubht, tā ka tik daudis uhdena wairs naw, ar to eelas aplaistihht.

Bulgarija, 4tā Julijā Sofijas pilschētiā bija Bulgarijas firsta atpakal nahkshānāi

par godu isrihtojuse krahshnu apugunoshānu. Firsts gahja kahjahm zaur pilschētu. Wifur, kur winsch nogahja, winsch tika no laudim ar leelu gawileshānu fanemts.

Bosnija. Kā lasitajēem sinams, tad ne mafums Bahzijas pawalstneeku, fawu tehwiu atshahdami, aishketo us Ameriku, tur us jaunū dshwi nomesdamees. Schahda aishkēshchana il gadus skaitli peenemahs. Scho buhshchānu eewehrojot pahrunaja, waj nederetu, ka Bahzijas aishkētoajus, kas us Amerika grib aiseet, us tam pastubinatū, ka wini us Bosniju aishkētu, tur us dshwi nomestees. Tas nu beidsamā laikā notizis, proti dashi Bahzu aishkētoaji jaw us Bosniju un Herzegowinu aishgahjuschi. Wini skaitlis schim brihscham naw leels, tomehr ar laiku wehl peenahks klahi.

Peschta. Ministru presidents Tisza tika 6. Julijā Leelwardeinā ar leelu gawileshānu fanemts. Tisza tur tureja runu, kurā winsch norahdija us tam, ka celschigis meers usturams.

Rujorka. Sonoras gubernators ir no Indianeeschēem tijis nokauts; bes wina wehl no Indianeeschēem tika apkauti kahdi 30 wihru.

Telegrafa sinas.

Peterburga, 9. Julijā. „Wald. Wehst.“ isshudina Keisarisko pawehli, pehz kuras Chesai Helfmann us winas apschēshchānas luhgumu nahwes fods teel atlaists un wina tani weetā teel aishfuhhita us Sibiriju, kur peeleekama pee strahpes darbeem us wifu muhshchu.

Parihsē, 9. Julijā. Zaur Salkas pilschētas apschāushānu un zaur nemeerneeku laupishānahm ari Anglijas un Itālijas pawalstneeki Salkas pilschētiā tihuschī apshahdeti. Redsehs, waj Anglija un Itālija tamdeht greefisees pee Franzijsas ministru-presidenta Rustana. To daridamas Anglija un Itālija atshhtu Tunifas nolihgumu ar Franziju.

Gefchjemes sinas.

Widsemes wize-gubernatoris, sambarklungs, koleqijurabis Tobisens, 3. Julija no Widsemes gubernatora us 28. deenahm atwalinat us Kalugas gubernu.

Turjahnu Andreju lungs, kas ka lasitajeem siname, nobeidsis Peterburgas konserwatorija fawu mahzibu ehrgetu spehleschanu un musikas fagereschanas mahfsla dabujis brijwa mahfsleneeka wahedu, isrihtos, ka esam dsirdejuschi, garigas konzertes un proti 19. Julija Bez-Peebalga un 26. Julija Smilteneb basnija.

Leelais winnestis, 200,000 rublu, pee pehdejas 1. premiju biletu islofeschanas, kritis us biletu, kas peeder Peterburgas firmas „Gwyer“ mantineekeem. Turpretim 8000 rubl. winnestu dabujuse Peterburgas „Bawaria“ dahrsa Ungaru dsedataja, Ilka Dgai.

Blehdiha. Zehsu aprinka tirtotajs R. Maja mehnesi kahdam fuhrmanim bija lizis Riga atwest 6 birkawas linu un tos nodot tirtotaja namam S. Kahdas deenas atpakal R. atbrauja Riga un dabuja sinah, ka lini naw nodoti. Nejauschi te fatika fawu fuhrmani, kas zeeschi ween us tam pastahweja, ka 2 winam nepasistami jauni zilweki nonahkuschi eebrauzama weeta, isdodamees par S. kantora komijeem, aibraukuschi ar lineem projam un pehz stundas attal sirgu atweduschi. Bet kas tahdahm walodahm lai tiz? Fuhrmanis nemts ismekleschanu. (Bfs.)

Pa Lukmas dselszjetu, ka Wahju awises fludinats, brauzens Nr. 65, kas no Rigas nobrauz plst. 3 un 5 min., brauks ari libds Amereem un tur nonahks plst. 5 un 5 min., un brauzens Nr. 66, kas libds schim isbrauja no Afereem plst. 8 un 39 min., isbrauks no Amereem plst. 8 un 7 minutes.

No Ameres juhmales. Tagabejs seemeta wehisch ir atfuhjis ir fitu uhdeni, kahdu bahdeneeki dauds gabus naw jutuschi. Dit janoscheklo, ka ir loti mas bahdes weesu. Behnaja gada jaw bij mas weesu, bet schogad ir wehl masal, ta ka dauds bahdes istabas stahw pawisam tufschas. — Swejneekeem ari schis pawafaris naw bijis ihsti isdewigs, jo leelo rengu tee dabuja loti mas; masas tee turpreti attal bez leelos pulkos, kas top ari deesgan dahrgi aismakfatas. — Lauki stahw pee mums ari deesgan wahji, jo leetus nemas nelihst. 20. Junija gan rahdijahs, ka dabusim lectu, bet stiprais seemeta wehisch to aisdina projam. (R. A.)

Rujene. No tureen as rasta „B. S.“: Schi klusa Widsemes pilsehtina nebij fen gadeem peedshwojuse tahdu tanschu drubimu ka 20. Junija sch. g., laukfaimneezibas istahdes laika. Mineta deena jaw ap pulsten dewineem no rihta, laudis no tshetrahm pasauls pufehm, pa tshetreeem zeelem, gan kahjahm, gan braufschus un jahschus dewahs us Ternejas muischas pagalmu. Schi bij leels lauka gabals aptaifis ar angstu dehtu fehtu un pee platajeem wahrteem, kuzi bij wisai jauki isgresnoti ar salumeem un pukehm, atradahs preekscha leels pulks tanschu, kas gaidija us ee-eschanas bilettehm istahde. Ja fawu wehribu ari zil nezil grescham us istahdes ahriko yust, tad mums jafata, ka istahdes isrihtotaji naw taupijuschis fweedribu un puhlinu, lai ar masakeem spehkeem waretu peeklahjigi fasnecgt sprausio mehri. Ap pl. 1/2 10 istahdi atklahja ar runu Latweeschu waloda, istahdes komitejas preekschneeks, v. Mensenkampfa lgs. Zeen. runatajs isfajija fawu

runa tahs domas, ka Rujenes aplahrtines un apgabala laukfopibas un laukfaimneezibas istahdene-efot wis tahdeht isrihtota, ka Rujeneeschi grihetu lepotees waj leelitees ar saweem panahkumeem laukfopibas un faimneezibas sinu, bet tahdeht lai waretu zits no zita mahzitees un tahda wihse, weenprahjigi un faherigi strahdadami, panahktu schini swariga zilweku fadschwes lauka leelakas sekmes un angstatu mehri.

Istahdes leetas un mantiba bij eedalitas desmit nodalas, proti: I. Ragu lopi: Schi nodata bij attal nodalita 3 schkiras: a) nemaitas fugas kustomi, pawisam kahdi 16, gan gowis, bulki un teli. Schibs schkiras istahditaji bij titai muischneeki; b) maitas fugas pusafins kustomi, pawisam kahdi 13 lopi. Scheit bij starp muischneeku istahditajeem aridsan Wirkenes melderis Fr. Bergs istahdijis gowi un telu no pahrotas Anglu-Hollandeeschu fugas; c) Widsemes fugas kustomi, pawisam 5 lopi, 2 bij istahditi no masgruntneeka Bredit lga, 3 no leelgruntneeka G. v. Numers lga. Schini nodala it ihpashchi eewehrojama bij Bredit lga 4 gabus weza, bruhni-raiba gows, kas 131 deena dewuse 1179 stopus peena. II. Sirgi. To bij istahdits pawisam 16, wisu wairak no jautahm fugahm. Masgruntneeki bij istahdijuschis 8, leelgruntneeki 7 un Rujenes semkopibas beedriba 1 sirgu. III. Zuhlas. Redsejam 16, daschadas kahrtas kustomis: zuhlas, kuitus, siwenenus un zuhlu ar wisem siweneem. Bij jautas un paschu fugas. IV. Nitas. Pawisam 3 gabali: jehrs, auelis un auns; istahditajas bij diwas faimneezes. V. Semes un meschopibas raschojumi. Dabujam cepasitees ar lineem, kanepajeem, gan mihstiteem un nemihstiteem, ar daschadahm linschlahm, wasaras un seemas kweescheem, meeschem, aushm, sirneem u. t. t. Apbrihnojams bij kahds pa-egtes blukis (kublen), 24 zollus zaurmehra. Istahditaji wiswairak masgruntneeki. VI. Laukfaimneezibas tekniski fabrikati. Bij redsami keegeki, dakstini, semes malta, ahdas, juntu papes, asfalt-akmena papes, gchretas ahdas u. t. t. VII. Mahfslifski mehflki. Pawisam 8 numuri; kaalu un ragu miltus bij istahdijis fabrikants, masgruntneeks Bredit lgs. VIII. Semkopibas rihti un maschinas. Schi nodata bij wiswairak apgahdata, tur redsejam ores, ragawas, linubrauzischanas maschinas, linumihstischanas maschinas, juntu slaidu zirwi, arklus, ezeschas u. t. t. Labakee arkli bij istahditi no Schwarzhoffa, Riga, pascha tahtti. Lai ari peeminam, ka istahdits bij weens arklis ar schahdu ustraktu: „Nederigs plehsfuma atklis.“ IX. Lauzineeku mahjas darbi un rolu darbi. Istahditas bij wilnainas un puswilnainas drehbes, gultas deki, grihdu drahnas, wijumi, birstes, tihli, Rujenes draudses skolas skolenu darbi u. t. t. Behz muhsu sapraschanas schi istahdes nodata bija ta swarigaka. Loti eewehrojamas bij daschadas wadmalas un puswilnainas drehbes, aditas un no skaleem pihtas leetas. X. Alus, limonade un selteruhdens. Behz muhsu sapraschanas schi nodata nebij wis peedalama istahdei, bet atwehlama istahdes apmekletaju deenischlahm wajadshahm. Weidsot ka peedewums wehl bij istahdits pahrlabots skolas galds un tepika dobe. Birma istahdes deena bij apmekletaju libds 1000 zilweku, otra deena pee 2000, trescha attal tik lo kahds 1000. 21. Junija no plst. 4 libds 6 pehz pusdeenas bij sirgu skreeschanahs un wilfchanahs. Pee skreeschanahs peedaliyahs titai 2. Pee wil-

fchanahs bij leelakais wesums, lo pawilka, 60 birkawu. Titai nesin, kahdeht wilfchanahs zesch bij eerihkots no kalnina leja. Waj tahdeht, ka flihpumä dauds weeglala wilfchana? Galu gala mums jateiz, ka no istahdes Rujene wairak zerejam, neta redsejam.

— Rujenes istahdes goda-algas. Premijas jeb goda-algas peeschlihra schahdi, ka „B. S.“ sino:

Ragu lopi: I. goda-almu, sozietetes fudr. medatu, gowei Nr. 30. Istahditajs J. Bredit-Zehschas. II. goda-almu, soz. bronfa med. Angleru teleneem Nr. 21 un 22. Istahd. barons Vietinghof-Waltenbergä. III. goda-almu, atshschanas rakstu, Waltenbergas fugai. III. goda-almu, Ost-Frihsu bulkeem Nr. 7 un 8. Istahd. N. v. Grote-Kawere. III. goda-almu, Algawas fugai. Istahd. N. v. Grote-Kaufschena.

Zuhlas: Atshschanu, fugai Nr. 60—63. Istahd. N. v. Aderkas-Ruj. Leela muischä.

Sirgi: I. goda-almu, soz. fudr. med., Ardennu-Somu kehwei Nr. 49. Istahd. J. Bredits-Zehschas. II. goda-almu, bronfa med., ehrelim Nr. 44. Istahd. A. Leepinsch-Zehschas (Krona muischä). II. atshschanas rakstu, trehberu ehrelim „Landrichter“. Istahd. N. v. Aderkas-Ruj. Leela muischä. III. fugai Nr. 36—40. Istahditajs G. barons Engelhardt-Wirke. III. kehwei ar ehrelenu Nr. 45 un 46. Istahd. P. Lehmann-Beliske. III. kehwei Nr. 205. Istahd. Kohne-Lippas (Dihkera muischä).

Sem- un meschopibas produkti: I. goda-almu, soz. fudr. med., seemas kweescheem Nr. 85. Istahd. Michelsons Schjes (Maulschene). II. goda-almu, soz. bronfa med., lineem Nr. 73. Istahd. P. Schmidts-Kahrkends. II. Daschadahm fehllahm Nr. 91. Istahd. Leepas muischas semkopibas beedriba. III. atshschanas rakstu, schjeenes mescha toku fehllu krahjumam Nr. 97. Istahd. Rubenes semkop. beedriba. III. lineem Nr. 74. Istahd. Kufainis-Rijmuischas (Rujenes Terneja). III. lineem Nr. 78. Istahd. G. v. Mensenkampff-Kone.

Semkopibas-teknilas fabrikati: II. goda-almu, soz. bronfa med., ugunsdschseju zirwim Nr. 217. Istahd. Gulbe. III. atshschanas rakstu, dakstineem Nr. 102. Istahd. G. v. Numers-Jde. III. Lorfam Nr. 106. Istahd. B. barons Ariidener-Enselä. III. Mergel-kalkeem Nr. 121. Istahd. A. barons Vietinghof-Waltenbergä. III. Uhdahm Nr. 110. Istahd. G. Kuhns-Rujene.

Semkopibas maschinas un rihti: III. goda-almu, atshschanas rakstu, linu kulstekim Nr. 129. Istahd. N. v. Klot-Buikela. III. Linu mihstilahm Nr. 130. Istahd. P. Marsars-Schagatas (Rujenes Jurata). III. Slaidu jumteem Nr. 137. Istahd. Rubenes semk. beedriba. III. Semkopibas maschinu krahjumam Nr. 141—163.

Mahjas ruhpnueezibas raschojumi: I. goda-almu, soz. fudr. med., audumeem Nr. 263 un 137. Istahd. Michelson lds., Zehjas (Maulschene). I. goda-almu, soz. fudr. med., mahjas ruhpnueezibas krahjumam Nr. 187. Istahditajs mahz. Brandt-Palymarä. II. goda-almu, soz. bronfa med., dekeem Nr. 183—188. Istahd. Mandelberg-Duhkerä. II. goda-almu, soz. bronfa med., Nr. 175. Istahd. Leene Golde-Paulos (Rujenes Leela muischä). II. goda-almu, soz. bronfa med., Nr. 179. Istahd. mahz. Bergmann-Rujene.

Dschreeni: III. goda-almu, atshschanas

rakstu, par seltēru Nr. 199. Ištahd. Tietjens
Rujenē. III. Alum Nr. 198. Ištahd. Kull
Pehrnamā.

Bej tam II. goda-alga, bronza medals no-
spreests par buhwehm Brempešiam Rujenē, un
III. goda-alga un 5 rbl. par tepika-dobi dahs-
neekam Elk Rujenes Veelā muischā.

Smiltene. No turenas mums peenahjis
schahds raksts: Par semkopibu runadams waru
sazibt, ka rudsu mums Smilteneescheem scho
gadū buhs mafak, kā pehnajā gadā, tadehl ka
pawafari aukstais seemeta wehšch un šiprahš
naktš-salnas teem bija par daudš skahdejuschas,
tā ka tilkai plahna kabrtina salasijahs. Dascheem
ari bija weetu weetahm rudš ja-ifar un wafa-
raja to weetā ja-eespehji. Bet wafaraja ari
leela karstuma dehl negrib augt un sakot, bet
if deenas jo wairak kalst nost. — Seena ih-
paschi schogad buhs knapi, jo dascham labam
buhš tahdas weetas plawās, kur nemas nebuhs
ko plaut. **Gaischais.**

Zelgawās-Bauskas dselšezeta linijas wilšchana
kā „Mit. Itgai“ šmo, pahri nedelas atpakal
jau nobeigta. Dselšezeta buhwei nebuhschot ne-
tahdu schlehtschu; seme esot lihdsena, mas ween
uš Bauskas puš pajeldamahs. Grubtu semes
darbu un dahrgu titu buhwju nekur nebuhschot
wajadšigs; tilkai tad, ja bahnusi gribeschot buh-
weht pee paschas Bauskas pilsehtas, zelams
dahrgs dselšezetis pahr Mulses upi, 150,000 rbl.
Ar scho titu kopā dselšezetšch no Zelgawās
libds Bauskai maksaschot libds 800,000 rublu.
Bet kur nemit scho wajadšigo sumu? Kas lai
galwo par dselšezeta eenehnumeem? Atbildi dot
uš scheem jautajumeem, nahlahs gruhti, un ta-
dehl libds schim wehl toti mas zeribas, ka no-
domatais dselšezetšch til drihs netiks ušbuhwets.

Kuldiga. Ari tur pagahjuschas nedelas
eesahkumā bija išpanduschahs walodas pahr
schihdu wajaschanu, ko semneeki nodomajusch
išdarist Jahnu wakarā. Kulbidneeki, kā „Gold.
Anz.“ šmo tahlak, bija toti nemeerigi — katrs
gaidija, kas notiks. Geschana un škreeschana
wilšahs libds pat wehlai naktij. Polija finans
bija lahjās, bet išpaustas walodas nepeepil-
bijahs.

Peenawa. No turenas mums peenahjis
schahds raksts: Swehtdeenu 21. Junijā ap pus-
deenas laiku Peenawas meschā leeli melni duhmi
tika pamaniti, meschs bija aisdedses. Mescha lungs
ar mescha fargeem drihs aistedsahs degschanas
weetu apluhlot, kur tad uš ahtrako šinu dsch-
fejus fastelleja. Pehz trihs deenahm uguns tika
apdschsta. Ir daudš puhraweetas mescha node-
guschas. Kā domajams, tad uguns laikam no
mescha putnu sagteem zchlusehs, jo degschanas
weetā, kur pirms uguns izchkluschs, atrada breechu
mahti ar sawu telinu, no mescha putnu sagteem
noschautu. Ahda bija nowilkta un libds pa-
nemta, tad no zistahm tee labakee gabali igreesti
un projam aistseepiti. Mescha sagteem teel zeeti
pakal mellets, bet naw wehl libds schim nekās
peenahfts. Ja tahdus mescha putnu saglus
waldiba reis dabuhs rokā, tad jaw no lifumiga
foda ne-ibehgs; jo par meschu staigah it šipri
aistseegts tahdeem, kam meschā naw nekahdas
darischanas. **J. Selga.**

Tehrpatā. Igaunu walodas lektoram (augst-
skolas skolotajam) pee uniwersitetes, Dr. Wes-
kim, kā „Safala“ raksta, bijis uš Tehrpatas
mahzibas apgabala kuratora barona Stadelberga
pawehli ja-istahjabs if wifahm Igaunu bee-
dribahm, zitadi winam buhtu lektora amats
japasaude. Dr. Weske tadehl pasprojis tahm
Igaunu beedeibahm, kurās winšch bijis libds

schim beedris, ka winšch if tahm istahjabs. Ari
if Igaunu rakšneezibas beedribas, kurā winšch
bija par preekschneeka weetneeku, winam bijis
ja-istahjabs. Pehz tam, kad Dr. Weske bija
kuratora lungu pats luhšis, winam tizis at-
wehlets, palikt tilkai par rakšneezibas beedribas
lozetli, bet if wifahm zitahm beedribahm winam
bijis ja-istahjabs. Wahju beedribās turpreti
winam atwehlets, kā libds schim, buht par bee-
dri. — Tehrpatas Igaunu semkopju beedriba
gribejuse Junijā notureht mehnescha šapulzi uš
laukeem Ilgewestē, kas jenal tai tizis atwehlets,
tadehl ka Igaunu semkopju beedribu lifumds
ne-esot nojazita šapulšču weeta, bet tahs wa-
rot šapulzes weetu latru reisu noteikt pehz fa-
was patilščanas, kā wajadšigs. Bet tad no
Tehrpatas semes teefas atnahluse beedribas
preekschneezibai pawehle, ka šapulze minetā weetā
aistseegta. Beedribas preekschneeziba pasinojusi
to pa telegrafu eeschlektu ministerijai un dabu-
juse uš to šinabt, ka ministra pawehle atnah-
luse zaur gubernatora lungu semes teefai, ka ta
newarot beedribas šapulzi aistseegt. Bet kad beedribas
preekschneeks aigahjis uš semes teefu un luh-
šis, lai scho pawehli winam darot šinamu, tad
dabujis par atbildi, ka semes teefa esot no
jauna atbildejuse gubernatora lungom un tadehl
wina nepasinojot atnahluschu pawehli un ne-
attahjot notureht šapulzi.

Rehwete. No Rehwetes apgabala raksta „Sa-
kalai“ par schahdu eewehrojumu notikumu: Diwi
pastardeenas šludinataji eegahjuschi lahda ween-
tuta semneeku mahjā, kurā drihs pastardeenu
wehtijusch, kā tas Rehwetes apgabala tagad
beechi noteekot. Mahjas taudis klausijusches
loti aigrahbti, un šaimneeks, ihsti turigs wihrs
buhdams, dewis „praweescheem“ zepeschus un
wahritas wistu-olas un zitus labalus ehdeenuš.
Bet tee teikusch, ka wini, pasauls gala wehst-
neschi buhdami, ne-ehdot zita, kā tilkai drusku
pattaban išwejotu šiwju. Šaimneeks teizis, ka
šiwis ne-esot nekur turumā dabujamas un ta-
dehl winam ne-esot eespehjamš, išpildit winu
wehlešchanos. Praweeschi atbildejusch: „Waj
tad Zuhš nesmat, ka swehtds rakstos stahw,
ka preeksch pasauls gala notiks brijnumi? Waj
Zums naw plawā jeb kur zitur lahda uhdens
bedre?“ Šaimneeks šajjis, ka wina plawā esot
gan tahda bedre, bet tani ne-esot ne šiwju seh-
llas! Praweeschi pawehlejusch, wunus turbu
aigwest un šiwju tarbu libds nemit. Pa tam
wakara krehsla bijuse peenahluse. Praweeschi
turejusch, pee uhdens dibla deewluhghschanas un
dseedajusch, garigas dseefmas. Tad wini eebri-
dusch uhdeni, eebahjuschi tarbu, iščalajusch
drusku ar rofahm un — išwilkusch tarbu ar
desmit ihsti paleelahm libdaham. Nu wif ja-
gahjuschee laudis tizejusch praweescheem un tu-
rejusch, tos par Deewa suhtneem un brijnuma
daritajem. No tā išwejotahm šiwim tikuschas
wakarinas šagatawotas, pee kurahm šaimneekam
atwehlets, ari nemit dalibu. Uš šaimneeka wai-
zaschanu praweeschi iščikuschi, ka wini warot
darist ari tahdus brijnumus, ka nauda weenā
paschā nakti pawairojotes trihselahrt. Tas šaim-
neekam patizis un winšch teizis, ja brijnumu
daritaji warot wina maso naudas krahjumu pa-
wairot, tad winšch bej lahdas schaubischanas
šahlschot teem tizeht. Pehz ilgās luhghschanas
praweeschi apsolijusch, to darist un pawehle-
juschi šaimneekam, nandu taja šambari šlapi
eeslehgat, kurā wini gulešchot. Kad tas bijis
padarits, tad wif mahjenceeki aigahjuschi pee-
meera; bet praweeschi dseedajusch, wehl ilgi ga-
rigas dseefmas. Otrā rihtā šaimneeks uzehlees

itin agri un wehlejees, lai praweeschi wehl ilgi
gulot, ka wina nandai laba data pee-augtu lahbt.
Bet pehdigi winšch apnizis gaidot uš praweeschu
uželščanos un gahjis, tos pasemigi modinaht.
Winšch peeklawejis wairak reises pee durwim,
bet guletaji ne-atbildejusch; tad eeslatijees pa
logu istabā un redsejis, ka praweeschu tur wairs
naw. Nu šasaujis šaimi un eegahjis istabā.
Praweeschi bijusch šlepeni aigahjuschi un šaim-
neeka nandu — wairak neta luhškosch rublus
— libds panehmusch. Šaimneeks eesahlot to
nemas negribejis tizeht, ka tahdi „šwehtki brij-
numa daritaji“ esot blehšchi, bet domajis wehl
alash, ka notilšchot jauns brijnumš. Tad lahda
jaunelle, kura esot prahtigata neta šaimneeks
un žiti mahjenceeki, un tadehl praweescheem ne-
tizejuse, bet gahjuse no rihta agri pahrmekleht
uhdens bedri un atraduse taja zaurumainu plah-
tes kasti un tani weenu gurdenu libdaku, išnihzi-
najuse šaimneeka pehdigo zeribu, kusch uš mel-
lejis var wetti praweeschu pehdas un nosch-
lojot tagad šawu mulkibu un lehtizibu.

Peterburga. Preeksch lahda laika Iščerni-
gowas gubernas semstiba bija waldibai eesnee-
guse šubgumu, lai schihdeem attautu wifas
kreewijas malās uš dšihwi nomestees. Kā lahda
Maslawas awise dabujuse šinabt, tad eeschlektu
ministerija pee wifahm gubernu semstibahm laiduse
rakstu, lai tahs iškaka šawas domas, waj nebuhtu
walšis šaimneezibas šinā par schahdi, kad schih-
deem attautu wifur uš dšihwi nomestees. Katrā
wihšē ministerija tagadeju laiku netura par de-
rigu, ka schihdeem schahdu nomeschamahs tee-
šibu attautu, jo laudis daudš weetas ir uš schih-
deem ša-ihgusch.

— Peterburgas pilsehtā ir tahdas walodas iš-
panduschahs, ka waldiba esot nodomajuse išdot
awisi preeksch weenlahrscheem laudim (proti tau-
tas awisi.) „Poradoks“ peemin, ka schini leetā
jaw notureta sehdeschana.

— Beidsamā laika Peterburgā eewestā witta
papihra nauda, proti weena rubla gabali.
Witta papihra nauda if ahrišemehm eewesta un
kā leekahs, tad wina Wahjijā taišita. Teefa
wajadšigos fotus špehruse.

Regaidits gods, kā „Now. Wr.“ šmo, schi-
nis deenas notizis kahdam swejneekam, kas dšihwo
Bobilškas šahdschā Dranienbaumas turumā un
wizeem pasihstams šem wahrda „Dmitrij Iwa-
nowiſch.“ Winu apmekleja Keisara Majestete
ar Sawu Augsto Laulato Draudšeni un Behe-
neem. Majestetes laipni šarunajusches ar Dmi-
triju Iwanowiſchu un Keisareenas Majestete
laipni peefolijahs semneeku šewwai, kura tagad
lahās zeribas, buht winas behrnam par krus-
mahti. Kad Majestetes bija aigahjuschas, tad
Dmitrijs Iwanowiſchs uš zela atrada daschus
gabalinus no Keisareenas špižehm, kas dehtu
laipahm bija noplehsti no Keisareenas šleits zaur
naglu goleem. Winšch ušzihligi šalasija šchos
gabalinus un ušglaba tos kā dahrgu peeminu
schim negaiditam godam.

Mastawa. 1. Julijā ap pušnakti lahda
namā išehtahs ugunsgrahs. Nama naktšfargs
drusku par wehlu atgahdinajahs, ka abi wina
beheni wehl guleja augšcham paschōs behrindš,
un šleidsahs tadehl namā eeschā; bet til ko if
lauschu azim bij pašudis, tā ari degoschā nama
jums aplahjabs duhneem un leesmahm. Ne-
redseja wairs ne tehwa, ne behrnu! Kad namš
pawifam bij nodedšis, atrada tehwa un weena
behrna šagrusdejuschahs atleekas; otrais behrns
pawifam bij šadedšis.

Mastawa. 3. Julijā Mastawā tika nobeigta
lahda leela prahwa (prazese), kas eesahlahs 2.

Julija sem presidenta palihga Rinkewitscha wadibas un ar prahwneeku atlaufchanu tika wista pee wafajahm durwim. Prahwas eemeflis bija hofrahtas meitas, Abdelaides Kufokewfklas, fuhdšiba. Kufokewfka tagad ir kahdus 43 gadus weza, isklatufe, bahla un gandriht nabadiigi gehrbusehs feewa, kura fenaf, ka wehl wareja noflarst, bijufe loti flaista. Solodownikows, ko Abdelaide Kufokewfka bija apfuhdsejufe, bija ar winu kopā dšihwojis kahdus 17 gadus un radijis 5 behrnus; bet pagahjufchā gadā tas winu lihds ar behrneem, bahrinu teefā noguldijis behrneem par labu 50,000 rubtu un peenehmis tad zitu feeweeti, wahrda Barilufowu. Solodownika atstahita mihtata pagehreja pušmilionu rubtu atlihdšinafchanas.

Pee ismeklefchanas isahdijahs, ka Solodownikows, kas eepreefschejā ismeklefchanā bija leedsis, ka ar winu kopā dšihwojis, teefcham ar winu kopā dšihwojis, tadeht tad leezineeku isklafchinaschana nemas nebuhtu bijufe wajadsiga schini leeta, kad firts Urufows pats, Kufokewfklas aistahwetahs, to nebuhtu pagehrejis. Un leezineeku pilnā mehra, kas sinaja apleezinaht, ka Solodownikows esot Kufokewfklas behrnus daudstreiš atfinis par saweem; pat Solodownikowa tagadeja mihtata schini sinā isfejahs, pee tam peeminedama, ka Solodownikows tai teizis, ka tahdu behrnu, kahdi tam esot no Kufokewfklas, tam esot. Ismeklefchanā Kufokewfka israhdijahs par freetnu feewu un mahti, kas weenigi nopublejusehs ar sawu behrnu audsefchanu un mahzifchanu.

Ilgaks laiks pagahja isdabujot, zil Solodownikowam mantas un zil winsch isdewis sawu behrnu usturai. Galu galā israhdijahs, ka no nekustamas mantas winam il gadus eenahd kahdi 400,000 rubtu. Ismeklefchanu ari turpinaja 3schā Julija; pehz tam teefa noteefajaja Kufokewfku ar basnizas sodu (pehz garidsneeku atsihschanas,) un Solodownikowu ar to, ka tam ja-aismalka 219,000 rubtu.

Ari **Mastawa** fcha gada beigās notiks lauschu flaitifchana. Tur wajadefschot wismasat 2500 flaititaju un kahdus 100 kahrtibneekus. Naudas isdoschanas sneegjchotees lihds 30,000 rbl. Bes pascheem laudim zaur flaitifchanu grib isdabuht, zil gruntsgabalu, dšihwoktu, ruhpeezibas un tirdsneezibas weikalu u. t. pr.

Charlowa. No tureenahs teel „Golosam“ sinots, ka schinis deenās no Mastawas tijis uf Charlowu atwestis fleplawa ar fafeetahm rotahm un kahjahm, kas kahdas 20 fleplawibas nodarijis un kas sem wahrda „mescha zilweks“ pasihstams. Winsch bija wairak reisu uf Sibiriju aishuhtis, bet latru reisu no tureenahs isbehdšis. Sawas isbehgchanas deht is Sibirijas tika no Zelaterinburgas teefas noteefats, ka winam jadabu 45 jurteeni un ka winsch peeleekams uf wifu muhschu pee strahpes darbeem. Kad winam scho teefas spreedumu pasludinaja, tad winsch isfazija to draudeschannu, ka winsch Zelaterinburgai wifus ischetrus stuhrus aisdedsinafshot, til lihds ka buhschot atkal no Sibirijas isbehdšis. Kai winsch ne-eespehtu no jauna no Sibirijas isbehgt, tad nospreeda, winu uf Charlowas zeetumu fuhtit, kur winsch ari nospreesto pehreenu dabuhs.

Mijewa. Ar tehju peelahdets dselszeta brauzens, ka „Now. Brem.“ raksta, isfkehja isfleeedem, pee lam 9 wagoni fadragati. Tehjas flahde ween sneedsotees uf 200,000 rubl.

Rostowa. Refen jaw wehstijahm par leelu nelaimi, kas notikufe uf Rostowas-Bladifawfklas dselszeta. Tagad kahds zetineeks, kas pats

wifas minetas breefmas sawahm azim redsejis, raksta schahdas sinas „Mastawas Awises:“ 45 werstes no Rostowas pilsehtas dselszeta ratu rindai, kas pastahweja is 12 wagonem, maschina islehzja is fleeedem. Ta rahwa ratus lihds, semi wandidama. Semē dšiti eerakufehs, maschina peepeschi palifa stahwot. Tani paschā azumirkli ratu rinda dabuja tahdu gruhdeenu, ka feschu tuwalee wagoni fashchibda drupu drupos. „Kad es islehzju is wagona,“ tā sinotahs raksta tablak, „tad redseju schahdas firdi wareni aishrahddamas breefmas: tur maschina, kas semē eerakufehs, gruhiti elsa, it ka mirdams zilweks; wagonu drupas wisaplahrt un winu pulkā eewainotee un nosiftee sawas asinis; kas bija masat eewainoti, lochnaja pa malahm, gruhiti eewainotee waimanaja pehz palihga. Kahds kasaks, drupu laudse paschā widukli faspreefts, karajahs bes dšihwibas it ka gaisā; tilai is sahbaeem wehl til siltas asinis, lamehr waigs pa nemehru safarjis. Kahds wihrs ar pa pusei atschektu galwu walstahs apafsch riteneem; jauns sehns pawifam fashnaugts; tahlaki tapat fashnaugta kahda feewa, winai blakam gul breefmigi fashis wihrs un mas behrninsch. Birmahs klajas wagonis walstahs pee semes, bet tibri wewals; no otrahs klafas wagona palitufe tilai plata apafschdata (platforma). Wifu scho bildi breefmigi flaitit! — Zil lihds schim sinams, nosifsi pawifam tilai feschu zilweks, eewainoti wairak neka diwidefmit. Bet war buht, ka nosifsi ari wehl wairak, jo zetsch wehl naw notihrits. Maschinists un wina palihgs dšihwi un naw pat gruhitaki eewainoti. Us nelaimes weetu tuhlin aishheidsahs polizija un dakteri. Eewainotos tuhdat nobewa dakteru rotās. Wehl naw labi sinams, kas pee schihs nelaimes ishti wainige; doma, ka ta notikufe tadeht, ka schlehtokoli jeb fleegschni, uf kureem gul dselsu fleeedes, bijufchahs sapuwufchahs.

Ugunsgrchks Rownas pilsehta, Wolinijas gubernā, iszhelees, ka wehlat israhdijees, zaur ne-usmanigu apeeschanos ar uguni. Gandriht $\frac{2}{3}$ no pilsehtas nodega: 20 muhra nami, 400 kola nami, pasta walde, katedrale u. z. Wifu flahdi rehina uf 600,000 rbl. Apdrofchinati bij loti mas namu, tilai 3% no nodegufcheem. Tuhstoscheem tagad familijas bes maifes un pajumtes. Ari leetas, ko fanefa turgus weeta, wifas fadegufchahs. Pilsehta isflatahs ka kapsehta. Un ja nu schim behdigajam flatam wehl peeweeno nodegufcho raudas un waimanas un dahwanu luhgchanas, tad gan domajams, kahdu eespaidu wifs tas dara juhtiga zilweka firdi.

Putliwā, Kurfklas gubernā, Wolginfklas muishā notikufe negehliga noseedsiba. Muishas pahrwaldneeks, ka „Trud“ raksta, lizis schluhni eeslodsiht 119 meitas un feewas, kas bija leegufchahs pastrahdaht kahdu darbu, un kahds jauns tehwinsch aif wehl nesinameem eemesleem aisdedsinajis schluhni. Wifas eeslodsitahs feeweetes atradufchahs leefmas sawu galu. Wainigais apzeetinats un wifu isstahstijis.

Donas apgabala eeradufchees besgaligi sifenu bari un fahlušchi druwas postit. Tureenahs laudis nu puhlejotees, lai scho breefmigo eenaideeku waretu isnihzinaht.

Wolinijas gubernā bischlopiba loti usplaufufe. Schini gubernā esot pawifam 146,130 bischu stropu, kas peederot 14,062 ihpaschneekem, starp kureem 13,172 ir semneeki, 403 muishneeki un 358 mahzitaji. Zaur zaurim latris strops dabot 10 mahzinas medus un $1\frac{1}{2}$ waska. Puds medus malfajot zaurmehra

$4\frac{1}{2}$ rbl., wasks 20 rbl. Wolinijas gubernā stropi is gadus dodot pa 40,000 pudu medus un pa 5000 pudu waska, kas atmetot 255,290 rubtus. Kad rehlinam, ka strops zaurmehra malka 6 rbl. un wif 146,130 stropi kopā 876,780 rbl., tad israhdijahs, ka bischlopiba, winas kopejeem, atmet 29 proz. pelnas. Tahdu panahumu gan reti kahds laulfaimueezibas lauks spehs usrahdiht.

Is Wolinijas raksta „Golosam“: Gruhiti mehš fajuhtam wifa sawā fadshwe, ka mums wehl naw semstibas, ihpaschi muhsu semneeki no tam zeefch wewelibas sinā. Dakteru muhsu semneekem naw; tadeht tee melle schahdus tahdus glahbejus un puhschlotajus, kad usbruhl tauna deena. Schee pesteti atnem peemelleteem lautineem pehdigos grafchus par to, ka tee tos saweem padomeem un puhschlahm drihsaf aistraida uf winu pasauli. Semneekem loti mas pee rotas; tadeht tee wehl nespehz paschi few us-tureht sawu dakteri no aismalfahd dahrgahs sahles apteekā; turklah tee prafa no daktera, lai kas flimneeku tuhdat uf pehdahm iswewelo no flimibas, kas pee dascha eewezejusehs un prafa ilgaku laiku un pastahwigu daktera ruhpihu. Schai leetai war tadeht til palihdschot dakteri un sahles, ko par wolti war dabuht eewedama semstibas apteekās.

Samara. „Gesti Postimeefam“ raksta, ka is Samaras gubernas loti daudš lauschu fahlot aifcet projam, zitur kur uf dšihwi apmesdamees. Aishahjejuu starpā atronotees ari daschi Zgauni, kuri kahdus gadus atpakal tur apmetufchees.

Miska. Par leelo ugunsgrchku raksta „Golosam“, ka 21. Junija nodegufchahs 3500 ehlas, kas peedereja pee 1600 nameem. Apdrofchinata ihpaschuma ween aishahjis bojā par 2,068,000 rbl.; zil ne-apdrofchinatas mantas leefmahm tijis par upuru, nemas naw aprehliname. Nelaimigo liktenis breefmigs: daschi fahahsti pa kasermahm, daschi mahjo sem atklahtahm debesim.

Perejastlawka (Bultawas gubernā) 3. Julija notilahs Perejastlawka tā fahlot schihdu wajaschanas beigās. Ka „Golosam“ sino, tad 1. Julija starp tureenahs eedshiwotajeem bija pamanama pret schihdeem stipra ruhgchana, kas drihs par dumpjofchanu pahrwehrtahs. Tomehr polizijai isdewahs, drihsu mā meeru panahht. Wainigeer bija schihdi paschi. Perejastlawkas eedshiwotaju draudse bija nospreedusi, ka wif schihdi, kas pee Perejastlawkas pilsehtas naw peerakstitti, is pilsehtas israidami. Bet lihds spreeduma isdarifchanai wehl nebija tilufchi, tapehz ka neds tureenahs draudsei, neds zitam kahdam nebija ta teefiba, schahdu polizijas usdewumu isdarit. Tomehr schihdi, lai gan wineem neko nedarija, tahdu pretibu pret mineto spreedumu fazehla, ka wif eedshiwotaji tika uf schihdu wajaschannu tā fahlot isnihzinaht. Pa leelakai datai meera trauzetaji tika palikti sem polizijas usfraudšiba.

Tomfka. 25. Majā is zeetuma basnizas issaga daschadus basnizas trankus un rihtus. Sagtas leetas newareja usdabuht; tadeht zeetuma inspektors noteiza, wifus zeetumneekus tamehr tureht latru sawā krahtinā un flehgt basnizu, lamehr leetas nebuhtu atrastas. Us to arestanti isluhdshahs atkauju, pascheem melleht pa lasareti sagtas leetas, un wehl tani pat deenā tahs atrada pee lasaretes zeetumneekem, Grasnowa un Sobifchhina. Schos abus tuhlin isweda is lasaretes laulā, kur teem ar zeetuma waldes sinu basnizas preefschā paschu beedri usflaitija pirmejam 300, pehdejām 180 rihtschu siteenus. Ar to leeta beidsahs.

Is Drenburgas sina Mastawas awisei „Rusl.

Wed. fchahdu-notikum. Tur parahdijees pfa-was un lauldōs kufainis, kas semkopjeem dara leelu leelo fshahdi. Tureenes eedfihwotaji, kafaki, ismehginajufchi wifadi karot pret fcho neganto eenaidneeku, bet wifas publes weltigas. Peh-digi tee raudfijufchi sabli isbedfinaht, bet ari tas mas libdsejis: kufainis no pfwahm metahs us druwahm un posta labibas fehju. Tē fee-wahm no kahdas leelas fahdschas, kas atronahs pilsehtas tuwumā, eefchaujahs prahā, ka wa-jadsetu ap labibas lauleem fakraut leelus fahr-tus un tos eedfinaht; tad kufaini taffchu reis atbihdihō nost. Bet fchis mehginajums dahrgi malfajis. Wehjsch ainesis uguni ehlas, un fahdscha drihs stahweja pilnās leefmās. Mas stundās nodegufchas kahdas 196 semneeku mah-jas, pulks labibas un semkopibas eerofchu. Stahde leela. Ehlas semneekem apdrofchina-tas; par katra nodegufcho mahju tee gan da-buhōs libds 400 rbf. Bet kas malfahs to, kas wairaf gahjis postā!

Ahrjemes sinas.

Wahjija. Par Wahjijas keisareenas wefeli-bas buhfschanu runajot jafaka, ka winas flimiba til ahtri nebeigfees, kā ahrstes fpreesch. Bar lehti notikt, ka wina dabuhōs palikt neween libds rudenim, bet warbuht pat wifu seemu. Wina tagad atrodahs Koblenzas pilsehtā. Augsta flimneeze ar leelu pazeetibu un padewibu panef fawu gruhō flimibu.

Anglija. Kā leekahs, tad Anglija fahl do-maht fawus kara-pulkus tagad isleetah preeksch nemeeru apfpeefchanas Irlandē jeb preeksch zi-tada mehrka, jo til dauds ir sinams, ka faw-walneeku kara-pulki preeksch kahdahm deenahm bija fapulzeti us leelu munsturi Windsorā. Tahds leels kara-fpehks Anglija jaw 300 gadu naw tizis fapulzinats. Angli baididamees, ka no faweem waldineekem netiktu apfpeefi, pa-fstahwigi us tam lukhojufchi, ka Anglija nestah-wetu leeli faldatu pulki. Pawifam zitadi tas ir ahrpuf pafchas Anglijas, proti Indija un zitās Anglijai peederigās pawalstēs, jo tur wa-reja Anglija tureht kara-pulkus zil gribedama, neweens Anglis tam nepretojahs. Turpreti Angtu wehriba us tam ihpafchi bija greefta, ka Anglija stahwetu pret zitahm walstim stingra un fpehzigā, tapehž katri Anglis tahm domahm peekrita, ka juhras kara-fpehki tiktu pawairoti, kas ari notika.

Parihse. Polizijas preekschneeks Andries luh-dsees, lai winu no fawa amata atlaischot. Republikas presidents winu gan peerunajis, lai fawā weetā paleekot, tomeht tas nelo naw lib-dsejis. Gemeflis preeksch tam winam bijis, ka polizijas leetā daschi pahrgrosijumi tiks isdariti.

Franzija. Leelee tautas fwehtki Parihse ar faweem preekeem un jautumeem, ar fawahm lihgfmbahm un gawilehm nofwehtiti un aistlaisti. Schos fwehtkus plafchati aprakstot mums par dauds ruhmes aismetu, tapehž tilai ihfumā tos peeminesim. Parihses pilsehtā, kā sinams, ir pahri milionu eedfihwotaju, bes tam wehl kahdi fmiti tuhlfstofchi weesu is Franzijas pawalstehm us Parihsi nahlfufchi. Tahdā buhfschanā war gan domaht, ka Parihse no zilwekem nudscheht nudscheja. Bija ari wifadas islihgfmschanas isrihlotas: atklahtas bales, konzertes, teatri, wifadi kauschu gahjeeni, mahlfstigas ugunofchanas u. t. pr. Franzuschi mihl lihgfmbihu un fwehtki lihgfmi isbewahs. Zil lihgfmi un jautri ari fwehtku fwehtitaji nebija, tomeht fwehtki lahr-tigi un peeklahjigi tika fwehtiti un nobeigti. Laudis bija leelā flaitli pee fcheem fwehtkeem

peedalijufchees, no agra rihta fahkot libds weh-lam wakaram eelas un atklahtas weetas bija kauschu pilnās, laudis tur staigaja, kā uhdens tezeja, katrih pehž faweem preekeem dsihdamees. Raiks bija koti jauks, tilai deenas widu gau-fchi karfis. Kahrtibas traufeschanas gandrihs nenotika, polizija attahku turejahs, laudis pil-nigi faweem preekeem padewahs. Ka nelahr-tibas nenotikahs, par to japateizahs Parihseeku peeklahjigai isturefchanai. Schahdi fwehtki teel il gadus fwehtiti.

Ungarija. No Pefchtes pilsehtas teel rak-fits par kahdu fawadu dabas parahdschanu. Tas bijis tā: Paptelles tuwumā atronahs kalns, wahrda Buznaw. Schis kalns dabujis leelu plaisnu jeb plihsumu. Plihsums ir kahdas 100 pehdas plats, kahdas 80 pehdas dsilfch un kahdas 1300 pehdas garfch. Doma, ka plihsums zehlees no semes trihzechanos, jo tu-wumā buhdamahs ehlas ari dabujufchas plih-sumus. Libds ar kalna pahwehfschanas ari seme us preekschu stuhmufchs. Kahds druwahs gabalinfch, us kura stahw mēfcha abbele, ir kahdas 30 pehdas zeemam tuwaki nahjis.

Italijs. Daschi pee Slahwu tautahm pee-derigee usnehma fwehtu zetofchanu us Romu pee pahwesta. Par fcho zetojumu waram pasnot, ka kahdi 1400 zilweki nehmfufchi dalibu, ihpa-fchi is augstalohm Austrijas Slahwu katotu fa-milijahm. Swehtzetotaju wadonis bijis biskaps Strosmeijers. Swehtzetotajus fanehmis pahwestē teem atbildejis Latinu walodā. Kad runa bijufe beigta, tad wisi zetotaji usfautufchi, lai dsihwo.

Schellahō ari japeemin, ka pahwestē islaidis rakstu, kura wintfch stary zitahm leetahm grib peerahdiht, ka sozialu un nibilistu buhfschana nahlfufe no Luteru tizibas.

Amerika. Winu peektdeenas wakaru breef-miga auka plohijufchs Minnesotas walsti, weenā no Amerikas fabeedrotahm brihwalstim un no-postijufe pilsehtinu Jaun-Ulmu. Eedfihwotaju istruhlfchanahs par notikufcho nelaimi bija til leela, tā ka pirmahs sinas par notikufcho ne-laimi til fwehtdeenu nonahja us Nujorku. Jaun-Ulmas pilsehtina naw leela, winai ir kahdi 1500 eedfihwotaji, bet winai ir leela nahla-miba, proti wina war zereht, ka ar laiku pa-liks leela pilsehta. Zaur auku tika ispostiti kahdi fmitē namu, un zil fchim brihfscham sinams, tad 14 zilweki ir fawu dsihwibu saudejufchi un 25 tikufchi gruhō eewoinoti. Kā rahdahs, tad diwas auktas, katra no fawas pufes nahfdama, pee Jaun-Ulmas pilsehtinas fadubrufchahs. 15 minutu laikā wifs ispostifchanahs darbs bija isdarits.

Kā jaw pilsehtinas wahrds rahda, Jaun-Ulma ir gandrihs tilai no Wahzeem apdsihwota. Breeksch kahdeem 25 gadem fchi pilsehtina tika dibinata. Ar dibinaschanu bija ta zeriba faweenota, ka fche ar laiku cetaisfees leela Wahzu kolonija jeb nomefchanahs weeta. Ar leelu jautribu un duhfschibu dibinataji lehrahs pee darba. Turpmat wineem bija wifadi la-welki japahrspēhji, ihpafchi no Indianeefchu us-brufumeem wineem bija ja-atgainajahs. Bei-dsamā laikā wineem nelas wairs nebija no In-dijaneefcheem jabaidahs.

Kahdi wahrdi jannojam Latw. tau-tas mantas krahjumam par pawadoneem.

No Brihwsemneela.
(Beigas.)

III.

Wehsture stahw rakfits: Latweefchu tauta fe-fchus gabasintenus wahrgufe sem atnahjeju zee-

tahs tumfchahs waras; gara rinda pa-audfchu gurufe bahrgu lungu wehrgā. Apdomigō zil-weks, to sinadams un Latweefchu tautu muhfu deenas eewehrodams, newitoht waizahs: Kā gan nahlahs, ka fchi ilgi un gruhōti wahrgufe tauta, til ko no dsimtblufschanas faitehm atraifita, til ko pirmahs flolas eeraudfijufe, tuhdat fpehji rahdiht tahdu gara fpirgtumu un prahta apfeh-ribu, ka par to brihnahs draugi un flaugi? Kā gan nahlahs, ka gara, tumfchā wehrdsiba, kura pa-audfchu pa-audfchem dsima, wahrga un mira, tautas behrnus pawifam nenogurdinaja meefigi un ihpafchi garigi? Kas tos fpirdsinaja sem wispahriga floga, kas tos uftureja par prahtigeem, fajusdameem Deewa radijumeem, par zilwekem, kad naidiga wara tos speestin speeda lopibā? Sauzat fchos fpehkus wahrda un mehō preeksch teem zilwezigi paklanifimees, kā preeksch fawas zilts un tautas labdareem un glahbejeem.

Un labi apdamajot, mehō gan newaresim no-leegt, ka pee fcheem labdarigeem glahbdameem fpehkeem peeder muhfu tautas gara mantas — tahs pafchas mantas, kuras mehō allā nefapra-fchā wehl daschlahrt ne-eewehrojām un no ku-rahm mehō pat kaunamees. Apluhkofim fcho fwarigu leetu tuwaki. Wehrgu laikōs Latwee-fchu zilwekam nebija fawa pafcha prahta, fa-was pafcha galwas. Ko lungs lika, to tas darija. Pehž lunga prahta wintfch nahja us muifchu un gahja us mahjahm; pehž lunga prahta wintfch dsina fawu wagu un zilaja fawu isfapti. Galwu nolahris staigaja tad Latweetis, tapat kā wina firgs, pa zeeti eerahditu dsihwes zelu no fchuhputa libds lapam. Un wehrgu dehs waj meita wairs nesinaja, ka zitadi liktenis ari waretu buht wina behrneem un behrnu behrnu behrneem. Sinams, ka zilweks, kas deenu muh-fchu, bes zeribas staiga pa fchahdu weenadu nomihōtu zelu, ar laiku nogurst, faruhf, isfsem, — ja tam brihfscheem negadahs, kas uftura wina garu un labakas juhtas, kas fpirdsina wina garu, kas glihto wina juhtas. Un preeks, Latweefcheem netruhla tahdu gara un juhtu ufturetaju, fpirdsinataju un glihtotaju; winu dsihwes zekā gadijahs tahdas safas mauras un fpirgti strautini, kas uftureja un fpirdsinaja twihfdamu behduli. Tas winu tehwu-tehwu ga-rigs mantojums. — Kahsās, kristibas, behrēs un fwehtkōs, seedoni us tuwo kalninu, seemā tehwu istabā tautas meitas fazereja fawu dsee-fnu wirtni, ritinaja fawu dsee-fnu lamolu: tas fpirdsina garu, glihto juhtas. Garōs seemas wakarōs, watas brihfschōs, faimēs behrni mineja mihklas, stahstija pafakas, fawu walodu wezahm gudribahm pufchēdami: tas fpirdsina garu, glihto juhtas. Tas fpirdsinaja garu un glih-toja juhtas tahdā laikā, kad to wiswairaf wa-jadseja, kad wifs zits wisaplahrt twihzinaja garu, nihzinaja juhtas. Tas nedewa muhfu weztehweem ismist, isliht un fajukt, kā tulfne-fchu fmilfchu graudeem dsihwes negaisā, tas pulzinaja mahju behrnus weenā brahligā faimē, tas fpirdsinaja tos weenōs prahtōs, tas isglih-toja tos weenōs juhtas. Tadeht juhs, tantee-fchi, lam fpirgtōs gars un glihtas juhtas, — jums wifupirms peeklahjahs fawas tautas ga-rigas fpirdsinatajas un glihtotajas wifunebal-tās deeninās, fawas tautas gara-mantas, tu-reht augstā zeenā godā! Apdomasim til, kā eet fchini pafaulē. Kad zilweku fpreesch gruhōs behdas, kad tas nekur newar atrast weefinu, kur fawu galwu peeglaust, fawu sirdi meerinahō, — zil tad wehrts un mihfch labs draugs, kas ar fawu prahtigu waj jautru wahrdu tam rem-dina un fpirdsina garu. Tahdu draugu mehō

labprakt usnemam fawās mahjās, daudsinam fawā runā. Kā nu lai mehs ne-usnemam un nedaudsinam tos draugus, kas muhsu tehwi-tehwus, wisu muhsu tautu, behdās remdinajufchi, behdās jantrinajufchi, behdās garigi dšihwinajufchi gadu-sinteneem! Kā lai mehs ne-usnemam un nedaudsinam fawās tautas garamantas, fawās tautas garu paschu!

Bet ne-cewehrojot pat to sivehtibu un to labumu, ko muhsu tautas gara-mantas atwesufchas muhsu tehwi-tehwu gara-dšihwē, mums schihs mantas jaw buhs dahrgas un sivehtas, kā prašta, mihta peemina no aigabjufcheem sawejeem. Waj tad labš behrns nemihl usglababt un apluhlot kahdu peeminas sibihti no fawās tehwi-mahminas, kahdu matu-sprodšinu, kahdu gredšentinu, nelaiķu bilsiti? Waj laba behrna prahtam newedahš atminetees wahrdus, ko išteneeki runajufchi, domas un mahjibas, kahdas tee isfazijufchi? Schahda mihslešiba, schahda atmina, ir it kā salnes, kas sneedsahš dšili sem sakahm welcnaħm, kas muhs paschus, kā šiprus osolus zeeti faista pee tehwi semes.

Bet deemschehl schihs salnes sliktās laiktās daudš zeetufchas ehdeligeem siveschsemes tahrpeem, ka teescham laiks apluhfotees, tihritees un wefefotees. Ronahš Latwija pat tahdi, kam schihs salnes jaw pawisam sagraustas. Tahdi nesin wairs to, ko katre Latweešis sin, beš ka tee ištini sinatu to, kas kahdas žitas tautas ihpaschims: tee atstahjufchees no fawās semes un tautas, beš ka tee buhtu ištini peestahjufchees pee kahdas žitas semes un tautas. Tee paweeqli žilweli, beš iština tilišbas šingruma un gariga fatura. Tee ir neekuti, ko Latweešchu tauta eesaukufe par „puskoka leħzejeem,” par „kahleku Wabzeefcheem,” par kureem smeħas un sobo Latweešchi un Wabzeefchi. Schahdus žilwelus noflaitjees daschš godajams Latweešchu tehwi, galwu krahdams, šala: „Ko lihds behrns skolot, skolās padara lepnuš, palaidigns.” Ne tehwi, wairaf neka skolās, juhs paschi wainigi, ka juhsu deħlinfch lepns, weegsprahšis jeb palaidnis. Žifums rogasteem atkahiš dalibu pee pagasta un draudšes skolahm. Gewehlat tahdus wiħrus par lihdsghadneekem schini swariga leeta, kas teescham grib un war ko dariht skolahm par labu. Ja suhtahf fawu lolojumu augstakās skolās, tad suhtat lihds galam. Bet par wifahm leetahm nenofubstahf paschi fawu behrnu audšinot. Nelepojatees nekad ar to, ka juhsu behrns smalkš Wabzu jaunelungs, waj smalkš Wabzu mamšelite, bet gahdajat, ka tee isaug par strahdigeem Latweešchu behrneem, kam gudra galwa un tilka širds, kas fawus wezalos, fawu tautu ne muhscham ne-aismiršt un to parahda kreetnōš darbdōš. Tahds behrns, laufschu augstas mahjibas un augstu dšihwes kahrtu fafneedšis, juhs arweenu faprahtis un preezinahš lihds kapa malahm, un no tahda neweens nedriħfsteħs fazihf, ka tas lepns waj palaidnis.

Bet lai nu Latweešchu behrnōš wairaf raktoš tahdu „šfaldru wiħru,” tad gan ari Latweešchu tautas skolahm buhtu jastahjabs us zeetaka un ištienata latweetibas pamata. No wifahm mahjibahm, ko muhsu tautas skolās jamahza, Latweešchu lauffskolu skolotajš gan newenā nedabu behrnis til brangi sagatawotus, kā „semes eedšiwotaju walodā:” fawu mahtes walodu wifš behrni mahf. Us fchi dabiga, plascha un šipra pamata nu buhtu tahlat jabuhwe wifšs skolās, ko gaismotās semes deħwe pat „smalkahm laufschu jeb tautas skolahm.” Schi dabas dahwana, kas naw malfajufe neħš skolās naudu,

neħš ihpaschu laiku un publinus, proti tautas waloda, wieweeġlakti un wifsefmigakti isleetojama prahta gaismai un širds daitumam par labu. Skolā mahjot wajaga tilai cewehrot un behrneem isflaidrot, kas labs un dailfch tautas walodā, tautas prahtā un širdi no sen-fencem laikleem usglabajees; wajaga skolā isleetot tos diħglus, ko jaw, tā fakot, pate dabas mahte eedehstijufe Latweešchu behrna garā, par ahreem un išteneem isglihtibas eerotfcheem un materiateem. Bet, sinams, lai wisu to waretu isdariht, lai fawu augsto tautas skolotaju amatu waretum godam ispidiht, tad mums pascheem, skolotajeem, labi ja-cepahštahš, ja-issin fawa tauta, mums ja-issin un ja-issuht wifš tas, kas tautā usglabajees labs un dailfch, pascha prahtā mums tas ja-igaismo, pascha širdi mums ja-issilda, mums to wifupitms pascheem preefch fewis un tad ari preefch žiteem jakaldina tihra šelta, šlanā nandā, ar sinatnibas ehrgli wifšū, kuras pilnā wehrtiba nedriħfsteħu schaubitees neweens gaismots, zeenigs žilwels.

Bet neba tilai skolotajeem Latweešchu tautas gara-mantas no til leela swara. Tautas rakstneekem, tautas mahjitateem — wifseem dšihweem tautas draugeem tahš tapat swarigas. Mehs, Latweešchu rakstitaji, runataji beechi ween greħlojam pret Latweešchu walodu un garu; mums truhšt sinu, kahda muhsu tauta bijufe wezōš laiktōš un kahda ta wehl tagad peħz fawās dabas, fawa gara un jawahm eeraschahm — peħz wifa fawa ištienā fatura; mehs daschlahrt gaischi nesinam, ko ta tura par labu un jauku, ko par šlistu un nejauku. Ko nu mehs rakstidami waj runadami lai sinam, waj muhsu wahrdš tautai ari gaischi faprotams, waj tas tai ari eet pee širds? waj til daschreis mehs „preefch tautas strahdajot,” „tautu mahjot,” neraħtam un nerunajam tilai preefch tahdas fapraschas, kahda mums pascheem, bet ne preefch tautas prahta? Schi leeta loti swariga preefch wifšas tautas un ihpaschi preefch wifseem teem, kas grib ko labu pastrahdahf preefch tautas, ko labu eemahjihf tautai. Teem jaraksta un jaruna tā, ka tauta faprot, ka tauta fajuhf. Bet kā lai to sinam, ko tauta ištini faprot, ko ta fajuhf? Us to atbilde jaw sen gatowa. Nemšim jaweem raksteem, fawahm runahm to par preefchšihmi, ko tautas gars patš fagerejis, ko tas „pa-audschu pa-audschem, gadu-sinteneem walšidams” tā nogludinajis un islozijs, tā til to wajadseja Latweešchu prahtam un Latweešchu širdi, nemšim par preefchšihmi wehl tagad dšihwahš, kraħjamahš un cewehrojamahš tautas gara mantas. Schihs mantas par preefchšihmi nemdami, mehs waram drofchi buht, ka muhsu runas buhs tautai faprotams, buhs tautai jaukas un patihlomas. Jo muhsu waloda tad buhs iština Latweešchu tautas waloda, noproweta, noruhdita tautas waloda.

Un nu pagreechōš us fawu ištieno želi. Lai wifš minete labumi buhtu panahkami, tad wezahš tautas mantas jaglahbj no aismirštibas — jakraħj un ja-isdod graħmatās. Žil reis nenahkabs dširdiht: „Kad buhtum kahdus gadu-desmitus agraħ kraħjufchi, ko tad nebuhtum wifš atradufchi un fakrahjufchi; bet tagad — tagad maj kas atlijs.” Tas nu gan naw teeča: ari tagad wehl daudš kas glabajahš tautas mutē, tilai to wajaga ahtri un ischakli usmelleht, kameħr pateesi pawisam ne-issuhd. Drofchi waram liħeht, ka muhsu behrni tapat fazihš, kā mehs: „Kad mehs buhtum dšihwojufchi muhsu tehwi laikā, tad gan waretum ko wai-

raf atrahf tautas mutē par fawi, par fawu tautu. Ja muhsu tehwi buhtu bijufchi tšchaklakti tautas strahdneeki, tad Latweešcheem buhtu ažiš, kas labaki redš, aušis, kas labaki dšird.” Lai nu muhsu behrni un behrnu-behrni muhs wifš ne-awainotu, tad mums klahjabs drofchi un ahtri kertees pee kraħschanas darba un strahdahf nenofufufchi un ne-ismifufchi. Turklahf mums naw ne buht jadomā, ka schis darbs weegš, waj ari weenā žilwelu muhschā pastrahdajams. To ko wefela tauta gadu-sinteneem fadomajufe un pastrahdajufe, to ištā laikā maj žilwelu rotahm un prahteem sakampt naw eespeħjams. Pee fchi leelā darba, sinams, atkal wiflabaki jastrahda wefelai tautai, wefelahm pa-audschem, pee kam katram godigi ja-ispilda ta darbu dala, kuru Deews patš leel wina sinomai širdi. Neweens garigi dšihws tautas behrns fchē nedriħfšt pawisam atrautees, neweens fchē nedriħfšt usmestees par to weenigo isreħseto strahdneeku. Tā domadams, fcho rindinu rakstitajš žentahš padariht fawu weentuliba nodomato darbu par klaju tautifku kopdarbu. Negribu fleħpt, ka man pee tam prahtā bijš, neween patš darbs, bet ka gribeju zaur paschu darbu, lihdsstrahdneekus eemantojot, tautas mantas kraħjot, ari sagatawot prahtus, fasilidht širdis, preefch paschahm kraħjamahm tautas mantahm. Neweens nesin fawa muhscha gair. Bet to gan sinam, ka ilgi peħz mums wehl dšihwōš muhsu tauta. Kad darbu weens strahda, tad daudšreis darbs nomiršt lihds ar daritaju. Ne tā klajfch tautifks kopdarbs. Kopā strahdajot isplatahs ari domas, faprascha, mihslešiba us strahdajamo darbu; kopā klaji strahdajot, ronahš jaunī strahdneeki, eesilšt jaunī strahdneeki, kas darbu war turpinahf, kad pirmajš usklubinatajš jaw eerotfchus pee malas nolizis. Zaur to, protams, darbs dabu zeetaku pamatu, zeetaku nahlotni, zaur to wifšch ištini paleel par tautifku. Un par tahdu fcho rindinu rakstitajš to arween usflaitjis.

Wairaf ka astondesmit darbigu tauteefchu un tauteetes daschadōš Latwijas apgalaldōš dahwinajufchi man fawu uštizibu, strahdajufchi no wifšs širds, nenofufufchi, ne-ismifufchi, tautas mantas kraħdami un peesuhtidami. Darba šelmes, břiħwa weenprahtiba, širšniga draudšiba, kas strahdneekus kopā turejufchas, peewedihs darbam ari turymak jaunus speħkus, jaunū weifšmi. Peeclahjigas weetas, kraħjumu preefch-wahedi, usglabajahš winu goda wahdus un mihtu peeminu us ilgeem laikleem.

Tautas gara-manta falihdsinama ar bagotibu, kas gut tumfchā semes fleħpi. Kameħr semes ihpaschneeks nesin, ka wina pascha semē tahdi dahrgumi, ko war israft un isstrahdahf, kameħr schihm mantahm maj wehrtibas preefch-paschales. Bet rau atnahjis laiks, awst semes ihpaschneekam gara gaisma, uslez prahta faule un — seme isdod leelu mantu, ta paleel jo mihta, zeenita un flawena.

Bet it kā tee gudrafee, fchallalee semes razeji nekad ne-ifraks to peħdigo šelta grandinu, tā ari mehs ne domahf nedomajam, ka mums isdofees izelt to peħdigo gara rotinu is tautas bagatā fleħpja. Žhpašchi mehs, kam til leelas domas no tautas dšihwā gara, no tautas radidameem speħkeem, — mehs pat netizam, ka tas kaut-kam kaut-kad buhs pawisam eespeħjams. Wifš, ko mehs pastrahdajufchi, tilai eesahkums, — driħštam domahf labš eesahkums. Nu wareħs apšinigakti jo projam strahdahf: weeni tah-taki kraħdami to, kas wehl truhšt kraħjumā,

otri sinatniski, rakstniezigi un paidagogiski*) isleetaht sakraltahs sinas. Bet lai buhtu zil buhdams sakraltu tautas mantu, il katra no tahm derchs leeti Latweeschu tautai un sinatnibai. Tahs palihdsehs Latweetim issinabt, kahds tas bijis un kahds tas ir. Sewi paschu lihds frds dibenam issinadams un sajufams, Latweetis stiprinasees un zeetinasees sawa dabā, sawa wihrestibā. Latweetim patiks par Latweeti buht. Turklahst muhsa tehwu-tehwu mantojums, kam lihds schim tumsā flehptam un daschbrihd' pat nowahrtā liktam maj wehrtibas, no sinatnibas cewehrotis un zilinats, no tautas behrneem atkal zeenigi sajusts un pareisi wallats, — palihdsehs Latweeschu garam jo pamatigali, jo dabigali attihstitees, Latweeschu tikumam, Latweeschu sirdi jo ihstenaki iskoptees, spodrinatees. Latweeschu wezahs tautas mantas pasrahdahs jaunu gaismas darbu. Us weza zelma, kura fahnos sneedfahs diti un plashi wisa tautā, Latweeschu zentigais gars uspothehs jaunu muhslaitu gaismas sara un panahs jo bronkus, jo dischenus augtus. Ka tas darams Latweeschu tautas skolās tautas waloda un la zitas tautas gara mantas tur ihsti der isleetaht par wisu labakeem isglitibas lihdslektem — par to jaw augscham peemineju. Apzerefim tik wehl, zil labi buhtu, kad Latweeschu tautas behrni ari attatakās buhdinās fahstu wairak cewehrot, pahrdomahst un zeenihst tautas gara-mantas, kas gatawas glabajahs atminā. Attatakās buhdinās zilweka garam deesgan schauris un weenads darba lauks. Ja nu tauteschu gara dshiwē jo stipraki atdshwinatos un zeltos prahts (interese) us schim mantahm, tad protams schis lauks paliktu plashaks, daschadaks, — prahts wairak strahdatu, sirds wairak sajiltu tautas gara daitimōs. Tehwu-tehwu gara seedi atnestu laimigeem behrnu-behrneem selta augtus: dshiwaku, darbiganu garu, glihtaku, stipraku tikumu.

Lihgawinas usfloweschana.

* Tad lai nu wehl reis dseesmu stana
Tew, flaitata par wisahm, sweiz,
Lai mana frds un sapraschana
Tew it par wisahm augsti teiz.

Tu est ta, kas manu sirdi
Ar mihtahm saitehm pee few seen,
Tu awots est, kas man dsirdi
Ar laimi, preeku latru deen'.

Tu est ta, kas pee man speeschahs
Un muhscham no man ne-attahj,
Lai wisi ziti no man greeeschahs,
Tad tu jo zeeschal' pee man stahj.

*) Lihds schim p. pr. isnahja preeksch skolahm lasamas grabmatas, kuras maj ween cewehrotas Latweeschu tautas gara-mantas. Turpmot tahdas grabmatas warehs labotees ari schini sinā, ja tahs gridehs godam laspot sawam latlam un Latweeschu tautai.

Ne, muhscham, nel tā preezigs saužu,
Kad tewi, Lihsin, fateeku,
Lai elmu fahju, jeb ar' brauju,
Kad til pee tewim noteeku.
Pee tewim, kur mau laime fmaida
Un kruhtis frds no preeka pusst,
Kur mana mihta Lihsin gaida,
Kas us man mihti klusam ischulst:
„Pee tewim, mans wisfaldais Jahuit,
Es ihstu laimi fajuhtu
Un ja muhs listens negrib mahnit,
Tad drihst tawa palischi.“
Schee tawi wahrdi, Lihsin jautā,
Man ausis stan tā dseefminas,
Ko eng'ki dseed tur debefs lautā,
Pee lehwa labahs rozinās.
Strasdinu Jahnis.

Sihki notifikumi is Rigas.

(Ugunsgrchks.) Swehdceenas wakarā, tuhlin pehz plst. 6, sinoja ngunsgrchku 5. deguma aprinki. Andreja salā, cepretim Schmidta twaiklu sahgetawai, aisdegahs Kofneses grunteeka Stutshlas ne-apdroshinatais mallas lehzgeris un sabega asu 115 mallas, 1200 rubku wehrtibā. Zaur ko uguns iszehlusees, wehl nesinams.

Kā atrasti polizijas walde nodoti: daschi faules un leetus schimi, tā ari drahts fectini.

(Jauns noseedsneeks.) Schihdeete Nr. kas dshwo Maslawas Ubr-Rigā Palisadu-eelā Nr. 10, darija polizijai sinamu, ka winai daschadas leetas tā wara (kapara) leetas, selta kehde, selta fakta u. t. pr. wehrtibā no 30 lihds 35 rubki, 8 deenu laika tikufahs nosagtas is winas dshiwofka, kamehr wina nebijuse mahjās. Tureenas kwartalnikam isdewahs, sagli rokā dabuht un tas bija 12 gabus wezais saldata dehs J. M., kas ari neleedfahs sahdsibu isdarijis. Jaunais noseedsneeks, kas tai paschā mahjā dshwo, isteiza, ka winu pee sahdsibas falkums peespeedis, tapchz ka wina pamahste winam par mas ehst dodot; tad winsch ari isfajija, ka kahda gita schihdeete, kas ar sagtu leetu flehpschanu nodarbojotees, winu esot us sagchanu paslubinajuse un winam wajadfigos muhkiserus dewufe. Turklahst wehl japeemin, ka jaunais noseedsneeks nestahw pirmo reisu teefas preekschā.

Tirgus sinas.

Schi nedeka bija lectaina.
Par tirgoschanu naw nelas dauds peeminams.
Lini stahw klusu, tomehr linu pahrdeweji ne-attaischahs no sawahm senatahm zenahm.
Kanepeji turahs pee sawas zenas. Birlawa maffaja 36 rubki.
Kanepeju sehklas stahw klusu.
Linu sehlahm zena naw grostijusehs, maffa lihds 163 kop. pudā.
Rudsi klusu, tomehr turahs pee sawas zenas.
Majas pawisam klusu.
Meeschi turahs pee sawas zenas.

Peterburga, 1. Julija. Pee I. 5 prog. preehmiju biketu isfloschanas bija schahst winnesti. — Ratrai preehmiju biketu ir biwi numuri, wrens ir serijas-numurs un otrs ir biketes-numurs. Schē klahst peelitā fastabbijumā ir numuri schahdā labritā: pirmais flaitlis ir serijas-numurs un otrs flaitlis biketes-numurs.

Winnest' no 500 rubleem us schahdeem numureem:

12726	39	10379	5	12322	35	14712	33	6581	34
25	21	15159	20	12151	14	14470	7	14822	25
16862	19	14156	28	13066	14	525	24	5405	27
13909	27	3317	8	11391	15	9888	23	6000	26
9551	30	12231	13	18448	29	9248	47	8317	20
8882	12	16243	5	5504	26	12361	1	13287	24
18150	43	5446	40	114	16	8884	18	3058	41
4547	9	9217	26	13924	43	16779	31	19205	7
4557	20	11181	15	15568	26	4236	5	8225	34
18173	14	5234	44	10114	31	1714	5	15910	3
5051	16	2174	21	18158	31	5713	10	12573	32
8745	15	13862	6	11593	7	16441	14	19902	38
10335	13	15496	41	19305	20	19656	6	10137	29
11915	13	17081	30	15159	50	18071	3	13312	33
6974	2	3136	24	18470	31	4972	8	14697	18
6839	45	17235	32	6803	41	2362	48	18454	36
16965	27	3405	7	17139	27	11129	45	14974	44
3088	46	13464	19	16103	27	15700	40	14836	28
601	1	17854	39	1801	35	10577	28	8936	48
11553	20	8161	29	4454	49	3503	2	4140	30
19530	29	9424	43	324	20	3303	24	19674	10
188	4	10146	45	13677	14	5309	31	7363	3
6901	26	1012	50	3315	21	12419	49	6912	31
17225	38	9664	12	12437	26	11913	11	7299	20
746	3	2806	4	15917	41	760	46	7633	21
3539	12	17377	40	9034	14	5167	44	3612	47
10566	9	16630	25	17537	33	4346	26	5524	6
5422	47	3740	14	15474	31	19474	37	18149	14
11203	49	8437	26	11786	10	10078	9	15882	34
8607	15	19955	6	7949	13	15745	40	8047	6
4946	11	10684	30	1712	3	11490	20	15600	6
13594	29	18936	5	13133	11	4473	13	7367	38
11388	6	1107	14	14349	1	4786	15	10656	17
12263	44	6259	37	12938	14	874	18	14397	7
2838	4	14098	1	8581	42	15185	7	7200	7
17935	48	17689	54	3346	48	2017	13	4700	40
1040	5	15436	24	2251	7	2819	49	12808	43
8733	27	18770	22	15687	45	9457	38	3697	2
17152	32	1840	50	7501	49	9769	30	19298	48
19979	12	6006	16	666	18	14555	41	3522	20
10406	6	2301	6	140	29	9554	7	5802	34
3145	8	19832	39	7283	24	13318	50	2945	1
3075	49	17734	48	8023	2	6152	8	3230	6
19321	39	5491	17	671	10	18690	46	19012	28
12164	43	12417	4	18568	21	5509	14	1323	10
8475	8	755	27	518	16	15139	15	15626	49
18286	4	16215	33	14214	16	5411	13	15919	3
2995	1	12212	17	19275	16	4139	28	10893	21
972	33	8051	15	7195	46	3082	18	3859	16
2542	5	13016	3	3407	10	6008	29	15594	14
14810	10	11536	11	5610	30	1219	48	15012	35
252	29	4735	25	6640	24	4333	47	9596	29

Amortiseereti tita schahbi numuri:
951, 1423, 1778, 1785, 2164, 2451, 2575, 2674, 3697, 4394, 5260, 5415, 5492, 5704, 5821, 5848, 6015, 6029, 6461, 6546, 6728, 6860, 7068, 7119, 7195, 7352, 7705, 7852, 8349, 8566, 8790, 8873, 10091, 10421, 10277, 10628, 10663, 11478, 11592, 12110, 12611, 12905, 12996, 13042, 13132, 14489, 14705, 14585, 14789, 15028, 15152, 15260, 15459, 15480, 15483, 16119, 16325, 16326, 16555, 16664, 17074, 17436, 18368, 19066, 19262, 19644, 19921, 19985.

Manā drukatavā nupat tita gatawa un ir dabujama manā un wisās zitās grahmata-pahrdotawās schahda jauna grahmata:

Skolasbehrnu kakkismis,
jeb
Mahrlixa Lutera masajs kakkismis
ar peezeem peelikumeem.
Sastabbijis D. Platsch.
Maffa 12 kop. **Ernst Plates.**
Lihds 9. Julijam pee Rig atnabt. 1036 tug., aifg. 931 tug.
Utbildschais redaktors Ernst Plates.

Brilles
ar wislabahm glahschm, kas preeksch latras ojs ruhpiigi ismekletas, no 75 kop. fahlot; termometrus no 30 kop. fahlot, barometrus no 4 rbl. fahlot, losischanas, jeb pawairoshanas-glahses, fahlot ar schmejamahm lectahm un zirfeles, zofu mehru, uhdens-swarus, lihlerus un operu-glahses no 2 rbl. fahlot, druhschu un brantuschu termometrus, safarometrus, altohotometrus u. t. pr. peedahwā 2

John Namberg, optiks un mechaniks, Aleksander-bulwari Nr 1, Baumana namā. Wisas leetas labi, ahtri un lehti teel fahlot.

Weenas leetotas klaweeres
ir lehti pahrdotomas Jehhis pee selmakteru meistera Gregorius, cepretim drugu teefat

Wihnu-pahrdoschana
pa pagrabahm zena pee
D. Wahrusch,
Kungu-eelā Nr. 7.

Wallas aprinki, Wez-Gulbenes bapnizas braudsi, Jaun-Gulbenes muishā teel femueeku mahjas pahrdotas. Klaitalas sinas pee muishas walhibas.
Jaun-Gulbenē, 26. Junija 1881.
Muishas walhibas. 1

Mahja pahrdotoma Sastaulā Aleksandra-eelā Nr. 157.
Kutscheru-istaba, wahansis un stalla-ruhme preeksch 4 sicgeem ir isihrejama leelajā Aleksandra-eelā Nr. 40.

Waldas-kapji
pee
Lühr un Zimmerthal,
Rigā, leelā Smilshu-eelā Nr. 7.

Wiltu un ausu pahrdoschana
Rast. Ubr-Rigā Awotu-eelā (Sprenstr.) Nr. 7.

Kad tas Ahdaschu pagasta-vezafais
Auz Priman
 ir miris, tad teel wisi wiza parahdu deweji un nehmeji zaur scho usajinati, 3 mehneschu laika no apalshu paralstias bernas skaitot, t. i. libst 8. Sept. mbram sch. g. pee schejeenes pag. teesas preteites; pehz schi termina noteschdas neils newens wais klausis, bet ar parahda-shepejem likumigi isdaris.
 Ahdaschu pag. teesā, 8. Junijā 1881.

Ustizams puifis
 teel mellets cebrauzamā weeta us Peterb. sch. fejas Nr. 8.

Sehni, kuri Rigas skolas apmetle, atrod lehti penstju. Klabatatas sinas Stulmanu dleisj. stanziā pee Rosenwaldt lga.

Wezaki, kuri farowd behrnus nahloschā skolas-puzgādā susha Rigā skolā, to behni atrod laipnu usnemshānu un kreetu usraudshbu Rigā, Abgelsalnā, Waloschu-eelā Nr. 8.

Tagad es dshwoju
Jehkab-eelā Nr. 24, pa 1 tr. aug.
Dr. med. N. Wolferz.

Jannas grahmatas.
 Rupas no drulas isnahja un ir dabujamas **Brachlu Busch** un **Arbites grahmatu-** bodēs schahdas grahmatas:
 1) **Mahziba par swehtu kristibas sakramentu.** Schi grahmata slaidri pcearahda, zil toli tee maldab, las behrneem swehtu kristibu leedf. **Malsa 12 lap.**
 2) **Tizigo isqlahbsch. Kreewisā.** **Malsa 5 l.**
 3) **Jesus swehta luhgisch.** 1. b. **Malsa 10 l.**
 4) **Markus ewang. isslaidr.** **Malsa 50 l.**
 5) **Luhgisch. gr. pr. itweena.** **Malsa 50 l.**
 6) **Kapehz zilwefti trakto?** **Malsa 15 lap.**
 7) **Paika shmes.** **Malsa 20 lap.**

Janna bode.
 Been. publikai un saweem wejeem andeles-brangeem zaur scho baru sinamu, la no 1. Julija sch. g. Peterburgas Ahr-Rigā Kalku-eelā Nr. 54, pee **Kreewina** cebrauschānas, pretim masai **Wanaga** cebrauschānā, esmu **jaunu material-bodi** atwehrits un peedahwaju labu un wisadu prezi, tā ari **superfosfatus** un **taulu-miltus** par mehrenu zenu pee laipnas apdeeneschānas.
 Ar zeenishānu
J. Preedit,
 Wezs Ateneetis un Rosbegetis.

Hofgerichtes-adwokata
Jakob Pehkischen
 dshwoflis Celsch-Rigas Kalku-eelā Nr. 20.
 Zaur scho padewigi sinoju, la es nesen firmai **J. Tatum** peederofcho
jahls weikalu
 Peterb. Ahr-Rigā Kalku- un Fuhmanu-celu shubri Nr. 21, esmu usnehmis un peedahwaju fawahm zeen lundeem un zeen. publikai bes tahm jaw pasistomahm prezeem fawā turpat atrodoshā materialu un pehtwju bode tagad zaur schis jaunahs bodes usnemshānu par lehtahm zenahm, wehl schahdas prezē tā: **fahli, silkes, supersosfatu,**
lapu-tabaku, wahau-smehri u t. pr. Ge-eja ir tāpat no Kalku-, la Fuhmanu-eelās un zaur Gaisminas cebrauschānas-weetas febtu.
 Us laipnu opmellechānu, pee pastahwoschās labas apdeeneschānas, luhof ar zeenibu **Wold. Jakob.**

Bildes
 teel lehti un labi ceerahmetas **Meero-** eelā Nr. 4a, pee leela pumpja, pa 1 teepi angshā, pa labo rolu.

Pulstenu-taistatu
meistera
Joh. G. Kundt
pulstenu-bodē,
Alexander-bulwari Nr. 1
 atrodabs weenumehr leelā iswehle wisadi pulsteni ar wisem peederumeem un peedahwā tos pa mehrenahm zenahm.

Leetotas mehbeles
 pehrt un pahrdod Celsch-Rigā leelajā Kalku-eelā Nr. 44a.

Bahriku un atraikku
palihdsibas lahdes
 dibinashānas peestiteji teel luhgti, **sapulzetes** Rigas Lotw. amatn. palihds. beedribas lokali swehtdeen, 12. Julija plst. 3 pehz puseenas.

Schaulds. Rigā, 1880
eewehrschānu.
 Ispanstahm walodahm par attaisnoschānu, la **Lifones,** leelā selta med.
 Ispanstahm walodahm par attaisnoschānu, la **Lifones,** leelā selta med.

smalku schnapsu un likeern destilatura
 us preelshu wais nestrahdaschol, teel zaur scho sinois, la ta ari us preelshu sem tahs paschas wadisshānas tahlaki strahdahs un la wisas schnapsu sortes, likeeri, limonades, seltera un soda-uhdeni ir weenumehr pa wislehtakahm zenahm dabujami. Pastelleschānas jasubta pee destilatora **J. Maulwurf** Lifonē pr. Behsim.
Muischas waldiba.

Zaur scho padewigi sinoju, la esmu **Kandawas meesā** atwehrits fabriku preelsh mahkfligu mineral-uhdenu un limonadu sagatawoschānas.
 Scho farwu jauno cetaisi zeen. publikai beht laipnas cewehroschānas peedahwadams, poleektu ar zeenishānu
M. Rosenthal.

Zigarus un papirosus
 is slawenakahm fabrikahm pahrdod
D. Wahrensch,
Kungu-eelā Nr. 7.

No zensures atwehlets Rigā, 10. Julija 1881.
 Drulais un dabujams pee bilshu- un grahmatu-brulataja un burku-lehjeja **Ernst Plates,** Rigā pee Petera-basnjās.

Been. publikai padewigi sinoju, la esmu 1. Julija atwehrits **Celsch-Rigā, Kalku-eelā Nr. 16, jaunu**
Mastawas tehju - pahrdotawu
 sem firmas
A. J. Anorow
 un pahrdodu zeen. publikai melnu tehju no 1 r. 20 l. libst 3 r. mahz., pulu-tehju no 2 rbl. libst 6 rbl. mahz., bes tam wehl, bes tahm taisni no manim cewestahm sortehm wehl pahrdodu tehju no **Brachlu Popow** andeles nama Mastawā.
 Tad wehl pahrdodu sawā bode **rasinades-zukuru** un wislabako smalko zukuru **preelsh fastu cewahrischānas,** kafeju wifas sortes un dedshnatu kafeju.
 Ar zeenishānu
Aleksei J. Anorow.

Pirmo sorti 14 zollu farkanos Belgijas
„Dakstimus“
 dabuja nupat un **pahrdod lehti,** par ko tilta-nauda naw jamakfā, taisni no fuga **„Friederik Marie“**
C. O. Schlegier,
 Jelgawas Ahr-Rigā wezā Ambaru-eelā Nr. 24, blakus feschai.

Original Amerikas
„Bay State“ un „Tiger“
firgu-grahbekti,
Original Wooda
 sahles un labibas-plahweji, las naw no **Wahzeem** pakattaisiti.
Agenti
Rigā **Biegler un beede.** **Leepajā,**
 pilst. Kalku-eelā Nr. 6. **Alexander-eelā Nr. 6.**

Weeniga pahrdoshāna Kengeraga fabrikas
linu un pakulu dsiju,
 tā ari balinatu un nebalinatu andeklu wifs no toti tei-jama labuma, pa lehtakahm fabrikas zenahm pee
R. John Gafferberg, Rigā,
 Kungu-eelā Nr. 12, ce-eeschāna no Ruktu-eelās.
Atkalpahrdeweji dabu lehtaki.

Lampu un metalu leetu magasine
 no
J. Sidde,
 leelā Smilshu-eelā Nr. 39, Birtschowa namā, preti asozjazijas mehbetu magasinei, tuwu pee Kalku-eelās,
wisadas petrolejas lampas,
 tutnas, un saimnezibas-rihtus, pirmas sortes Amerikaspetroleju.

Weena jauna gowis
 teel pahrd. us Ranka dambja Nr. 10, Ranka mahsā.
Jonatana beedriba.
 Swehtdeen, 19. Julija 1881.
Italjeniska nakts
 ar danzoshānu.
 Gefahlums plst. 7 wak., beigas plst. 3 r. **Malsa** beedreem 25 lap., beedreem 15 lap., nebedru lungeem 40 lap., lundeem 25 l. **Kahrtibas komisija.**

Gluschi jauna stipri buhweta
 mahja ar smehdi
 un grunti ir par simis rbl. lehtali pahrdodama us **Beerin** muischas grunti, pee **Salg.** dshlshgela 5. buitas.

Rikteres jaukts-koris
 un **Sun tashu wihru-koris**
 isrihtos 26. Julija sch. g.
Rikteres muischas parka salumu swehtkus
 ar dsedashānu un danzoshānu pee labas **lava-** musilas. **Cenahkums** schejenes **ap-** dequshahm familishahm par labu.
 Swehtku gahjeens isees ar musitu plst. 3 pehz pusb. no Rikter pag. skolas us salumu weetu. Swehtku zilpinas libst plst. 3 buhs dabujamas **Rikter** skolā, pehz ta salumu parkā pee kafes. Pee leetaina laika isrihtojums no-its Rikter muischas sahle. **Isrihtotati.**

Ikschikles labdar. beedr.
 isrihtos
salumu swehtkus
 26. Julija sch. g. **Ikschikles** salas leepajā. Beedribas laimas nowedihs weefus us salt no **Ikschikles** muischas un Kurjemes **Behweru** mahjas nobrauzamahm weetahm plst. 1 pehz pusb. un pahrwedihs atpalat plst. 1/9 wak. **Kas** zita laika brauts, teem pahrschlahj pascheem jagahda. Par peebalishānos jamalsa wihree-scheem 40 un feeweefcheem 20 lap. — Ja tai beenā leetus lihtu, taps swehtku us 2. Augustu atzelti. **Preelshneets M. Mikelfons.**

Rakti no 5. us 6. Juliju sch. g. ir Peter-neeku **Galim** mahju faimn., **Dobeles** aprinki, no ganibahm **nosagts** **dehro** frags, mas no auguma, 6 gadi wezs, pakafas lahjas zistās **fapertas** rehtes, balta shmite peerē. **Urah-** bitajs dabuhs
10 rubl. pateiz. algas
 pee Peterneeku pag. w.

No polizijas atwehlets.